

Ontsporing

Bijdrage van Henk Klippeling
zaterdag, 6 april 2013

Bestuurskundige dr Piet Hemminga beschrijft in een webartikel hoezeer herindeling een willekeurig proces is. Piet schrijft onder meer: "Het is verbazend dat zo weinig bekend is over de gevolgen en resultaten van alle inspanningen om gemeenten groter te maken. Is het inderdaad zo dat de bestuurskracht toeneemt, dat de dienstverlening verbetert of dat de efficiency vooruit gaat? In de meeste gevallen blijft dat na het van start gaan van de nieuwe gemeente volstrekt onduidelijk. We weten het niet, al is het maar omdat één en ander noch van te voren, noch naderhand wordt onderzocht. Dat is zeker verbazend wanneer bedacht wordt hoeveel bestuurlijke drukte in het herindelen wordt gestoken."

In mijn eigen Gemeente zie ik het nu "live" gebeuren. Ondanks het feit dat onze Raad helemaal niet WIL herindelen heeft dezelfde Raad op een speciaal hiervoor belegde Raadsvergadering de conclusie getrokken dat men niet anders KAN. Die verrekte rijdende trein, inderdaad, Piet.

In Slochteren trekken College en Raad nu in een soort reizend circus door de Gemeente, van dorpshuis tot dorpshuis, om zo de bevolking in staat te stellen om er nog iets van te vinden. Merk op dat dat is NADAT de Raad vast heeft gesteld dat wij plots in die rijdende trein zitten. Wij wisten niet eens dat wij in waren gestapt, maar nu is uitstappen ook al geen optie meer. Democratisch zo besloten door een Raad die eigenlijk iets anders wil en zelf niet zo goed snapt waarom er moet worden her-ingedeeld.

Siddebuurster inwoner Gerrit Speelman stelde onze burgemeester tijdens de rondgang door de dorpen recent de vraag "wat kost me het kaartje om in die trein te zitten?" – hij kreeg een mooi ontwijkend antwoord waarin de kosten voor herindeling werden verzwegen. Want dat het geld gaat kosten is helder, en of het iets gaat opleveren nog helemaal niet.

We meten dat ook helemaal niet, noch van te voren, noch naderhand en we gaan al helemaal niet een herindeling terugdraaien verwacht ik – zelfs niet als helder is dat de problemen die zijn gesignaleerd niet zijn opgelost door herindeling en het ons bakken geld heeft gekost.

We hebben daarnaast last van wensdenken: als we nou maar herindelen dat word alles weer goed. Want het is een wondermiddel, als ik het rapport Jansen mag geloven. Want welke problemen lossen we er mee op, ik citeer: "De werkgelegenheid daalt, er is een hardnekkige mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het gemiddeld besteedbare inkomen ligt in vrijwel alle Groninger gemeenten een flink stuk onder het landelijk gemiddelde. Het percentage (jonge) werklozen, wajong'ers, mensen in sociale werkvoorzieningen en de bijstand is opvallend hoog en dat al jarenlang. Het aantal inwoners dat de voorzieningen "draagt" neemt af, en de gemiddelde leeftijd van de inwoners is vergeleken met landelijke cijfers hoog. Dat duidt op urgentie en vraagt om aanpakken."

Nogal ja.

Nou, als men mij nu ook maar enige garantie kon geven dat we door herindeling plotseling geen WA-jongers meer hadden, de Slochterenaars nu plots wel een stuk meer besteedbaar inkomen hadden enzovoort – dan kon ik me vinden in herindeling. Maar dat is niet zo, men belooft niks, men verwacht alleen maar.

Jansen noemt in zijn rapport de oorzaak van de ellende: "Dit proces van herindeling moet echter meer zijn dan een structuuringreep en reorganisatie. Het gaat tegelijkertijd om een cultuurverandering die gericht is op het vinden van een mentaliteit van vertrouwen en gunnen en op het realiseren van nieuwe onderlinge omgangsvormen."

De totale absurditeit van het proces valt me op: zou dan het niet veel beter zijn te werken aan het bouwen van een mentaliteit van vertrouwen en gunnen tussen onze bestaande Gemeentes? Waarom herindelen?

In het kort: rijdende treinen waarvan richting en kosten bekend zijn worden geforceerd uit de rails geduwd om ons in een trein te krijgen waarvan richting en kosten onbekend zijn. En een simpele gemeentelijke herindeling word ons voorgetoverd als De Oplossing voor alle problemen in Groningen. Een absurditeit.